

La invenció de la joventut

Neil Postman va demostrar que la infantesa és un invent que només té uns quants segles d'existència: un nen necessita roba d'infant, menjar infantil, uns productes específics que no sempre han existit. La infantesa i la joventut eren etapes breus en el camí que conduïa a la independència. Avui dia, en canvi, la joventut és tan envejable que ha usurpat part del terreny de la infantesa i s'ha expandit cap al territori de l'adultesa. Si mirem enrere, ens adonem que la joventut no sempre ha tingut aquest protagonisme. Abans del *hipster* trobem el *grunge*, i abans el *punk*, i abans els *hippies*, i abans els *beatniks*... I abans? Abans dels *beatniks* tan sols hi ha Marlon Brando i sobretot James Dean. A la dècada dels cinquanta neix la joventut tal com l'entendem avui dia: tendra, desconcertada i violenta, ofensivament bella. El 1951, Salinger publica *El guardià en el camp de sègol* i s'estrena aquella apologia de la samarreta titulada *Un tramvia anomenat desig*. El 1954, amb *El salvatge*, el mateix Marlon Brando afegeix la caçadora de couro a la vestimenta oficial del jove. El 1955, *Rebel sense causa* consagra els texans com a postura vital. El mateix any, *Llabor de maldat* és la primera pel·lícula que incorpora el rock com a banda sonora. La joventut ja té la seva música: el cercle es comença a tancar. El 1956 es revisa el codi Hays. Des de llavors, el cinema ja pot parlar de drogues i relacions interracials. El mateix any s'estrena la primera pel·lícula d'Elvis Presley. I, com va sentenciar John Lennon, «abans d'Elvis Presley no hi havia res». El cercle s'acaba de tancar quan la joventut subministra l'espectacle: els cantants, les tennistes, les models són cada vegada més joves. Només faltaven els escriptors. Ara ja en tenim un. Es diu Ben Brooks. Nascut el 1992 a Gloucestershire, l'any passat va publicar *Fes-te gran*, una novel·la que s'ha traduït amb èxit a un seguit de llengües, entre elles el català. El protagonista, de disset anys –com l'autor quan l'escriu–, proporciona frases com aquesta: «Té els cabells de tal manera que sembla com si acabés de fer sexe salvatge amb un addicte al crack en una habitació folrada de velcro.» Els personatges no saben on van, però s'hi dirigeixen a gran velocitat. A James Dean segur que li hauria fet el pes.

L'ull divagador

Es publica el llibre de Joseph Brodsky sobre Venècia

JORDI LLAVINA jllavina@presencia.cat

En les seves memòries, Elias Canetti explica que el seu primer record «està amarat de vermell» (i estigmatitzat per una pràctica a la qual es veia sotmès cada dia, essent ben petit, i que tenia alguna cosa de tenebrós). En les primeres pàgines d'aquesta obra admirable, Brodsky també recorre a la memòria. En aquest cas, però, és el record que li provoca «la flaire [veneciana] d'algues glaçades», que el fa remuntar a la infantesa pròpia, «una escola de fàstic d'un mateix i d'inseguretat».

Brodsky va publicar *La marca de l'aigua* l'any 1992, vint anys després d'haver arribat als Estats Units fugint de la Unió Soviètica. Llavors ja era un autor consagrat: el 1987 havia rebut el premi Nobel de literatura. Durant disset anys, hivern rere hivern, s'instal·la a la ciutat de Venècia. D'aquesta llarga experiència, en neix aquest llibre, que no és un mer compendi personal de les meravelles venecianes, sinó molt més que això: es tracta d'una especulació pregona principalment sobre el pas del temps, la bellesa i la mort.

«Crec, senzillament, que l'aigua és la imatge del temps, i cada vigília de Cap d'Any, d'una manera força pagana, procuro ser a prop de l'aigua, preferentment ran del mar o de l'oceà, per contemplar com en brolla una nova ració, una nova tasetta de temps.» L'ull, el sentit del qual és aclaparadorament interpel·lat a la capital del Vèneto –«aquesta ciutat és l'estimada de l'ull»–, vaga i divaga, i

«LA MARCA DE L'AIGUA»

Autor: JOSEPH BRODSKY
Traducció: MARCEL RIERA
Editorial: VIENA
Pàgines: 112 / Preu: 16 €

La marca de l'aigua és el tribut personal a Venècia d'un dels grans escriptors del segle XX, guardonat amb el Nobel i fins ara inèdit en català.

JOSEPH BRODSKY

(Leningrad, 1940 - Nova York, 1996). És un dels poetes russos més importants del segle XX. Va guanyar el Nobel el 1987. El 1972 es va exiliar als Estats Units i va ser professor a les universitats de Michigan i Colúmbia. Amb el seu primer sou de professor, va viatjar un desembre a Venècia, ritual que va repetir durant disset anys.

NOVETATS EDITORIALS

«LA TEORIA DE L'IMBÈCIL»

Autor: PEP PRIETO
Editorial: CURBET EDICIONS
Pàgines: 120
Preu: 12 €

Joan Garcia és periodista i treballa en un mitjà digital.

Difama més que informa i està de tornada de tot. Només la seva amistat amb una altra reportera, Alexandra Riu, l'ajuda a suportar el dia a dia de la seva feina. Una nit, fent broma amb ella, redacta la falsa notícia de la defunció d'un diputat. L'endemà, apareixerà mort.

«CARN DE CANÓ»

Autora: DONNA LEON
Traducció: ANNA TURRÓ
Editorial: EDICIONS 62
Pàgines: 344
Preu: 18,50 €

Quan apareix el cos d'un home en un canal, desfigurat per les mareas, sense cartera i amb una sabata com a única pista, Brunetti la balla magra. On és, si és que n'hi ha una, l'escena del crim? Com podrà identificar Brunetti l'home si no disposa de cap fotografia? Però l'autòpsia ofereix una pista addicional: l'home tenia una estranya malaltia.